

Chambre des Représentants

SESSION 1981-1982

27 AVRIL 1982

PROPOSITION DE LOI

modifiant certaines dispositions
relatives au crime de viol

AMENDEMENTS

PRÉSENTÉS PAR M. L. REMACLE

ET Mme SMET

Article 1

1) Dans l'alinéa 2, ajouter les mots « *et par quelque moyen que ce soit* » après les mots « *de quelque nature qu'il soit* ».

JUSTIFICATION

Si par les termes « *de quelque nature que ce soit* », il apparaît clairement que la définition entend réprimer tout acte de pénétration sexuelle vaginale, anale ou orale, elle ne met pas suffisamment en évidence que la pénétration peut être non seulement le fait de la pénétration par un sexe mais aussi par tout autre instrument ou moyen.

2) Dans le même alinéa 2, ajouter les mots « *ou dont le consentement n'est que l'aboutissement de violences, de menaces graves ou ruses* » après les mots « *qui n'y consent pas* ».

JUSTIFICATION

Dans certains cas, il peut y avoir consentement mais ce consentement n'a pas de valeur car la victime n'a pas librement consenti. Est ainsi assimilé à l'absence de consentement, le consentement obtenu par violences, menaces graves ou ruses. Il peut en effet arriver que, particulièrement dans le chef de mineurs de plus de 16 ans, ce consentement soit obtenu par ruse, abus d'autorité, promesse.

3) Dans le même alinéa 2, supprimer les mots « *ou tenté* ».

Voir :

166 (1981-1982) :

— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1981-1982

27 APRIL 1982

WETSVOORSTEL

tot wijziging van sommige bepalingen
betreffende het misdrijf verkrachting

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER L. REMACLE

EN Mevr. SMET

Artikel 1

1) In het tweede lid, na de woorden « *van welke aard* », de woorden « *en met welk middel* » invoegen.

VERANTWOORDING

Hoewel uit de woorden « *van welke aard ook* » duidelijk blijkt dat, volgens de definitie, elke daad van seksuele penetratie, of die nu van vaginale, anale of orale aard is, moet worden gestraft, wordt daarmee niet genoegzaam bepaald dat de penetratie niet alleen door geslachts-gemeenschap maar ook met een ander instrument of middel kan geschieden.

2) In hetzelfde tweede lid, na de woorden « *die daarin niet toestemt* », de woorden « *of wiens toestemming slechts met geweld, ernstige bedreigingen of list werd verkregen* » invoegen.

VERANTWOORDING

In sommige gevallen kan er toestemming zijn maar is die toestemming waardeloos omdat het slachtoffer niet vrij heeft toegestemd. Wordt aldus met gebrek aan toestemming gelijkgesteld de toestemming die door geweld, ernstige bedreigingen of list werd verkregen. Het kan namelijk gebeuren dat vooral bij minderjarigen boven 16 jaar die toestemming door list, misbruik van gezag of beloften wordt verkregen.

3) In hetzelfde tweede lid, de woorden « *of poogt* » weglaten.

Zie :

166 (1981-1982) :

— N° 1 : Wetsvoorstel.

JUSTIFICATION

Traditionnellement, il y avait viol lorsque l'acte sexuel était consommé. Cependant, dans certains cas, la jurisprudence assimilait au viol, l'acte de pénétration.

La nouvelle définition du crime de viol recouvrant ces cas, il est préférable pour la tentative de renvoyer au régime général des articles 51 et suivants du Code pénal.

Art. 1bis (nouveau)

Insérer un article 1bis (nouveau), libellé comme suit :

« Art. 1bis. — L'article 375, alinéa 4 du Code pénal est remplacé par le texte suivant :

” Est réputé viol à l'aide de violences tout acte de pénétration sexuelle, tel que défini à l'alinéa 1er, commis sur la personne d'un enfant qui n'a pas atteint l'âge de quatorze ans accomplis. Dans ce cas, la peine sera les travaux forcés de quinze à vingt ans ”. »

JUSTIFICATION

Il est opportun de modifier l'alinéa 4 de l'article 375 du Code pénal pour l'adapter à la nouvelle définition du crime de viol tout en maintenant le principe selon lequel un enfant de moins de quatorze ans ne peut consentir à un tel acte.

La nouvelle définition du crime de viol, telle que définie à l'alinéa 1er n'entend pas cependant remettre en cause la jurisprudence actuelle qui considère que le mineur âgé de moins de seize ans n'a pas pu valablement consentir. Ce principe relève de la jurisprudence à la différence de l'alinéa 4 du nouvel article 375 et est à apprécier in concreto par le juge.

Art. 4

Dans l'alinéa 2, ajouter les mots « soit d'office, soit » après les mots « le huis clos ».

JUSTIFICATION

La volonté des auteurs de la proposition n'était pas de créer un régime dérogatoire au régime de droit commun par l'adoption d'une disposition spéciale qui, par elle-même, limiterait le pouvoir du juge d'ordonner le huis clos.

Art. 6

Dans l'alinéa 2, supprimer les mots « ou un auxiliaire social ».

JUSTIFICATION

La définition d'auxiliaire social prête par elle-même à difficultés.

Art. 7

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Les associations en question ont certes un rôle à jouer, rôle d'accueil, de conseil, d'encouragement. Elles peuvent inciter une victime intimidée à oser se plaindre et la discrétion dont la proposition tend très opportunément à entourer le procès leur facilitera la tâche.

Mais dans le cas où une victime consent à parler c'est au parquet qu'il revient de poursuivre.

L. REMACLE

M. SMET

VERANTWOORDING

Traditioneel was er verkrachting zodra de geslachtsdaad was voltooid. In sommige gevallen nochtans stelde de rechtspraak penetratie als zodanig met verkrachting gelijk.

Aangezien de nieuwe definitie van het misdrijf verkrachting die gevallen omvat, wordt in verband met de poging beter verwezen naar de algemene regeling van de artikelen 51 en volgende van het Strafwetboek.

Art. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« Art. 1bis. — Artikel 375, vierde lid, van het Strafwetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

” Als verkrachting met behulp van geweld wordt beschouwd elke daad van sexuele penetratie, zoals bepaald in het eerste lid, die gepleegd wordt op de persoon van een kind dat de volle leeftijd van veertien jaar niet heeft bereikt. In dat geval is de straf dwangarbeid van vijftien jaar tot twintig jaar ”. »

VERANTWOORDING

Het verdient aanbeveling lid 4 van artikel 375 van het Strafwetboek te wijzigen om het aan te passen aan de nieuwe bepaling van de misdaad van verkrachting, met behoud evenwel van het beginsel volgens hetwelk een kind beneden 14 jaar in een dergelijke daad niet kan toestemmen.

Met de nieuwe definitie van de misdaad van verkrachting, zoals die in het eerste lid wordt omschreven, wil men echter niets veranderen aan de huidige rechtspraak waarin wordt gesteld dat de minderjarige beneden zestien jaar niet op geldige wijze heeft kunnen toestemmen. Dat beginsel behoort tot de rechtspraak, in tegenstelling met het vierde lid van het nieuwe artikel 375; het moet in concreto door de rechter worden beoordeeld.

Art. 4

In het tweede lid, tussen de woorden « het rechtsprekende gerecht » en de woorden « op verzoek van het slachtoffer » de woorden « hetzij ambtshalve, hetzij » invoegen.

VERANTWOORDING

Het lag niet in de bedoeling van de indieners van het voorstel om een regeling in het leven te roepen die afwijkt van die van het gemeen recht, door een bijzondere bepaling voor te stellen ter beperking van de bevoegdheid van de rechter om te bevelen dat de zaak met gesloten deuren wordt behandeld.

Art. 6

In het tweede lid de woorden « of een sociaal assistent » weglaten.

VERANTWOORDING

De omschrijving van het begrip « sociaal assistent » kan uiteraard moeilijkheden scheppen.

Art. 7

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De bedoelde verenigingen kunnen stellig een rol spelen bij het opvangen, het verstrekken van raadgevingen en het geven van aanmoediging. Zij kunnen een geïntimideerd slachtoffer ertoe aansporen klacht in te dienen en de discretie waarmee het voorstel het geding zeer terecht wil laten verlopen, zal hun taak vergemakkelijken.

Doch ingeval een slachtoffer erin toestemt te spreken, staat het aan het parket vervolgens in te stellen.